

Profielen raadslid, fractievoorzitter en
lijsttrekker

gemeenteraads- verkiezingen '26

De paraplu: De waardengedreven politicus

Het profiel van de waardengedreven politicus is een parapluprofiel voor alle politieke functies. In de profielen per functie worden ook de functiegebonden aspecten aangegeven.

De waardengedreven politicus is betrokken, geloofwaardig, onafhankelijk, stelt zich open op en legt verantwoording af, handelt vanuit respect voor anderen en andere opvattingen, stelt het belang van de kiezer en de partij boven het eigen belang en is dus sober en dienstbaar.

Hét handelingsperspectief bestaat niet. Maar een politicus die waardengedreven is, handelt wel.

De lokale GroenLinks en PvdA politicus:

- kent zijn of haar stad, dorp, gemeente door en door en handelt uit verbondenheid met de lokale samenleving;
- is helder over wat hij of zij wil, maakt zijn doelen zichtbaar en laat zien welke solidariteit er in het verschiert ligt;
- legt zich niet op voorhand neer bij Haagse politieke besluiten, maar blijft altijd nadenken over de vraag wat dit beleid betekent voor de mensen in zijn stad of dorp, neemt hier zo nodig zelfstandig positie in;
- markeert helder wat in de gemeente het gegarandeerde minimum aan zorg, onderwijs, voorzieningen, inkomen en aan huisvesting is waar hij voor staat. Een minimum dat niet bij elk zuchtje tegenwind ter discussie wordt gesteld;
- zet zich in voor een duurzame samenleving waarin klimaatmaatregelen niet alleen vanuit economisch perspectief worden benaderd, maar uit zorg voor de leefomgeving van vandaag en morgen;
- zet zich in voor goed werk door in woord en daad helder te onderscheiden welke eisen we stellen aan welk type werk: iedereen werkt voor loon, vrijwilligerswerk is echt vrijwillig en doe je voor de samenleving, en de zorg is een vak;
- begint aan de kant van de mensen in plaats van het budget;
- stelt paal en perk aan marktwerking in het sociaal domein. Als het niet anders kan kiest hij/zij voor sociaal aanbesteden. Goed werk en kwaliteit van arbeidsomstandigheden zijn hierbij leidend;
- geeft als werkgever het goede voorbeeld door niet alleen te letten op kosten en baten, maar ook op de ontwikkelingsmogelijkheden van werknemers;
- kiest voor een inclusieve gemeente;
- is standvastig, helder in het politieke debat, zowel binnen als buiten de partij;
- koestert, respecteert en waardeert de lokale democratie en media;
- staat aan de kant van de mensen. Geeft actievelingen de ruimte - recht op zelf doen - maar legitimeert in woord en daad ook dat minder actieve burgers worden betrokken en bereikt;
- is blij met (lastige) achterbannen; waar ze van nature niet zichtbaar zijn, zoekt hij of zij ze op;
- maakt normatieve keuzes m.b.t. eigen initiatieven van burgers zodat helder is welke initiatieven hij of zij wel en welke niet wil faciliteren, welke groepen met deze initiatieven teveel of juist te weinig worden bediend;
- vervult in gebieden waar de organisatiegraad hoog is de rol van verbinder, werkt dan op basis van onderlinge afspraken in plaats van regels, maar neemt in gebieden waar organisatiegraad laag is het voortouw, ontwikkelt initiatieven en stelt regels;
- waakt voor een verdergaande tweedeling in de (lokale) samenleving en signaleert het tijdig als dit een neveneffect is van beleid. Collectieve oplossingen blijven de norm waar dit mogelijk is.

Onze politici zijn onafhankelijk. Ze kiezen een eigen positie en nemen publiekelijk verantwoordelijkheid voor die inzet. Zij mijden situaties waarin direct of indirect sprake kan zijn van gunsten of wederdiensten en vermijden de schijn van belangenverstrengeling of belangenbeïnvloeding.

Nevenfuncties zijn een manier om voeling te hebben met wat er in de samenleving speelt, maar worden in hun belang afgewogen in relatie tot het tijdsbeslag en de beschikbaarheid voor de

hoofdfunctie. Het stapelen van deze functies heeft grenzen. Deze nevenfuncties zijn altijd openbaar, inclusief de bezoldiging.

Onze politici zijn sober met onkostenvergoedingen en declaraties, terughoudend met het aannemen van giften en uitnodigingen voor festiviteiten en reizen.

Voor onze politici is het politieke ambt een doel op zich en geen springplank naar een andere baan. Elkaar aanspreken op elkaars gedrag is voor onze politici een vanzelfsprekende morele verantwoordelijkheid.

1. Profiel raadslid

Het profiel voor de waardengedreven politicus is de paraplu. Daarbinnen kun je accenten leggen voor de verschillende functies (commissielid, raadslid en fractievoorzitter). Als raadslid en volksvertegenwoordiger wordt van je verwacht dat je:

- een volksvertegenwoordiger bent die samenwerkt met de achterban en maatschappelijke organisaties om nieuwe initiatieven te ontwikkelen en partijopvattingen om te zetten in concrete beleidsvoorstellen.
- nieuwsgierig bent naar wat leeft in de samenleving en goed op de hoogte bent van maatschappelijke ontwikkelingen. Je hebt brede interesse in gemeentelijke politiek, naast kennis van specifieke beleidsterreinen (Pré).
- geworteld bent in de lokale samenleving en benaderbaar bent voor alle inwoners van de gemeente. Je luistert en neemt mensen serieus;
- politiek inzicht hebt, zowel bij het politieke spel in de gemeenteraad als bij het nemen van initiatieven buiten het gemeentehuis. Je bent in staat (politieke) coalities te smeden en snapt dat je vertegenwoordiger in een fractie bent waarbinnen je je politieke opvatting moet afstemmen.
- politieke kwesties aan verschillende doelgroepen kunt overbrengen en beschikt over goede mondelinge- en schriftelijke vaardigheden. Je kunt debatteren, op een bewonersavond spreken en een persbericht schrijven.
- onafhankelijk bent en je niet enkel identificeert met een enkel belang van een specifieke groep.
- teamspirit en bereidheid tot samenwerking toont.
- een partijlid bent die zich committeert aan de verkiezingsprogramma's, contact onderhoudt met de afdeling en actief deelneemt aan campagneactiviteiten. In het geval van een gezamenlijke deelname wordt verwacht dat je aanvullend investeert in de afdeling die je minder goed kent.

Vereiste competenties:

- Volksvertegenwoordigende eigenschappen:
 - maatschappelijk bewust / betrokken;
 - nieuwsgierig;
 - activistisch;
 - analytisch;
 - creatief en vindingrijk;
 - politiek sensitief.
- Creëren van draagvlak:
 - netwerker, bouwer van coalities;
 - in staat om goed te luisteren;
 - overtuigingskracht;
 - verbinder, gericht op samenwerking;
 - toont initiatief;
 - heeft een duidelijk plan (visie).
- Persoonlijke effectiviteit:
 - authentiek;
 - doorzettingsvermogen;
 - flexibel;

- gespreksvaardig;
- teamspeler;
- leiderschap.

Randvoorwaarden voor Kandidaten:

- Kandidaten onderschrijven het verkiezingsprogramma van GroenLinks-PvdA of maken eventuele afwijkende standpunten vooraf kenbaar.
- Eventuele activiteiten in het heden of verleden die voor hen of de partij schadelijk kunnen zijn, worden gemeld aan de kandidatencommissie (VOG kan onderdeel zijn van de procedure).
- Kandidaten gaan akkoord met de landelijke afdrachtsregeling.
- Bij een verkiesbare plek dragen kandidaten actief bij aan de verkiezingscampagne, waarbij voorkeurscampagnes alleen met toestemming van de campagnecommissie worden gevoerd.
- Gekozen raadsleden nemen actief deel aan de verantwoording richting de leden en de jaarlijkse functioneringsgesprekken.

2. Aanvulling profiel voor de fractievoorzitter en lijsttrekker

De fractievoorzitter

De fractievoorzitter wordt gekozen door de nieuwe fractie. Hij/zij is degene die moet zorgen dat de fractie als team opereert. Met het team zorgt de fractievoorzitter voor (waar mogelijk en gewenst) een goede samenwerking met de andere partijen in de raad, al dan niet in het verband van een coalitie. Als fractievoorzitter:

- ben je strateeg, teamspeler en leider tegelijk, zowel naar binnen als naar buiten;
- balanceer je tussen fractie (en indien relevant) coalitiebelangen;
- beschik je over leidinggevende kwaliteiten;
- houd je het overzicht en bewaak je de grote lijnen van het beleid;
- Creëer je een sterk team en coach je individuele raadsleden;
- schakel je effectief tussen verschillende actoren zoals wethouders, afdelingsvoorzitters, fractieleden en coalitiepartners;
- vertegenwoordig je de fractie op overtuigende wijze.

Voor fractievoorzitters kan daarnaast meer nadruk liggen op de competenties:

- samenwerken en verbinden;
- strategisch inzicht;
- leidinggeven en tact;
- besluitvaardigheid.

De Lijsttrekker

De lijsttrekker wordt benoemd door de Algemene Ledenvergadering en is de toonaangevende politicus tijdens de campagne. Als lijsttrekker:

- beschik je over leiderschapskwaliteiten, zowel binnen de fractie als binnen de partij, en kun je zowel GroenLinks als PvdA vertegenwoordigen;
- kun je een bindende rol spelen en waar nodig conflicten oplossen;
- kun je een fris, nieuw geluid laten horen en goed omgaan met de media;
- heb je ervaring met het voeren van campagnes;
- kun je effectief onderhandelen;
- kun je de politieke koers uitzetten en bewaken;
- heb je ervaring met raadswork en beschik je over brede kennis van de beleidsterreinen in de gemeentepolitiek;
- heb je ruime politieke en/of bestuurlijke ervaring.